

Pähkinäkuoressa

Laura Ansala

11.3.2021

Helsinkiäisten muuttopäätökset, työllisyys ja työtulot työpaikan menetyksen jälkeen

Mitä tutkitaan?

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan, millainen vaikutus työpaikan menetyksillä on helsinkiläisten todennäköisyyteen muuttaa Helsingin työssäkäyntialueelle ja muualle Helsingin työssäkäyntialueella. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään, kuinka työpaikkansa menettäneiden helsinkiläisten työmarkkinatulemien – työllisyyden ja työtulojen – kehitys riippuu heidän työpaikan menetyksestä seuranneista muuttopäätöksistään. Tarkastellut työpaikan menetykset ovat seurausta joukkortisanomisesta tai toimipaikan sulkemisesta vuosina 2001–2014. Koska tämänkaltaiset työpaikan menetykset eivät tyypillisesti riipu työntekijän itsensä toimista tai ominaisuuksista, niiden jälkeisten tapahtumien voi verrattain uskottavasti tulkita olevan seurausta nimenomaan työpaikan menetyksestä eikä jostakin muusta, mahdollisesti havaitsemattomasta tekijästä.

Päätulokset

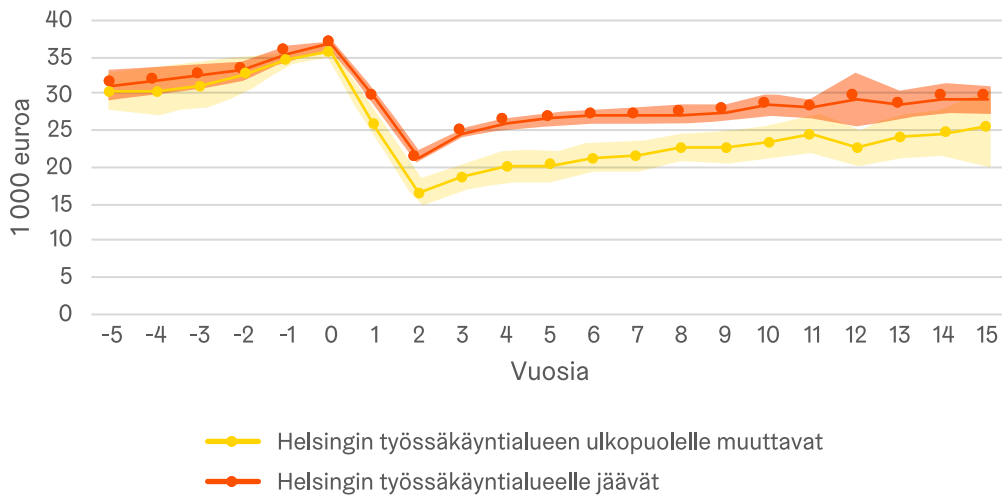
- Työpaikan menetys kasvattaa helsinkiläisten todennäköisyyttä muuttaa Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle. Toisaalta työpaikan menetys hieman pienentää helsinkiläisten todennäköisyyttä muuttaa toiseen kuntaan Helsingin työssäkäyntialueen sisällä.
- Myös erilaiset asumiseen ja perhesiteisiin liittyvät tekijät ovat yhteydessä helsinkiläisten työpaikkansa menettävien muuttopäätöksiin.
- Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle muuttavilla työpaikkansa menettäneillä työllisyyden ja työtulojen välitön pudotus työpaikan menetyksen jälkeen on selvästi suurempi kuin niillä taustaominaisuuksiltaan samankaltaisilla työpaikkansa menettäneillä, jotka jäivät asumaan Helsinkiin tai sen työssäkäyntialueelle. Työllisyys- ja työtuloerot heidän välillään ovat selviä useita vuosia tämän jälkeenkin. Helsinkiin jäävien ja muualle Helsingin työssäkäyntialueella muuttavien työpaikkansa menettäneiden väliset erot työmarkkinatulemissa työpaikan menetyksen jälkeen ovat vain lyhytkestoisia.
- Valtaosa työpaikkansa menettäneistä jää asumaan Helsinkiin. Pudotukset heidänkin työllisyydessään ja työtuloissaan työpaikan menetyksen jälkeen ovat huomattavia ja varsin pitkäkestoisia.

Aineisto:

Tutkimuksessa käytetään Tilastokeskuksen yksilötason paneeliaineistoa vuosilta 1995–2018, jossa Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä voidaan seurata vuositasolla yli ajan. Aineisto sisältää tietoja muun muassa henkilöiden taustaominaisuuksista, työmarkkinatilanteesta ja asuinpaikasta, sekä heidän työpaikkojensa ominaisuuksista.

Tutkimusotos rajataan henkilöihin, jotka olivat 25–50-vuotiaita, asuivat Helsingissä ja olivat työskennelleet vähintään kaksi vuotta samassa työpaikassa vuotta ennen mahdollista työpaikan menetystä.

Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle muuttavien ja Helsingin työssäkäyntialueelle jäävien työpaikkansa menettäneiden ennustetut työtulot ennen ja jälkeen työpaikan menetyksen (vuosi 1)

Lähde: Estimoinnit Tilastokeskuksen aineistolla.

Työpaikan menetyksen jälkeen Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle muuttavien työtulot heikkenevät enemmän kuin taust ominaisuuksiltaan samankaltaisten Helsinkiin tai sen työssäkäyntialueelle jäävien työtulot.

Mistä tulokset voivat kertoa?

Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että helsinkiläisten muuttopäätöksissä ei ole kyse ainoastaan taloudellisten hyötyjen ja kustannusten punnitsemisesta. Pelkästään jo se, että työmarkkinatulemien taso ja kehitys on heikompaa Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle muuttavilla, viittaa siihen, että asuinpaikan valinnan taustalla voi olla myös muita kuin työhön liittyviä syitä. Sekä pitemmistä että lyhyemmistä muutoista päätettäessä työpaikkansa menettäneiden vaakakupissa näyttäisivät painavan erityisesti erilaiset asumiseen ja perhesiteisiin liittyvät tekijät.

Koska syyt muuttopäätösten taustalla voivat olla monenlaisia, muuttopäätöstä itsessään ei voida pitää sitä seuraavien työmarkkinatulemien aiheuttajana. Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle muuttavien ja Helsingin työssäkäyntialueelle jäävien välillä havaittuja työllisyys- ja työtuloeroja voivat selittää lukuisat tekijät. Nämä voivat liittyä muun muassa muuttajien havaitsemattomaan valikoitumiseen, muihin muuton yhteydessä tapahtuviin muutoksiin, tai alueiden välisiin eroihin niiden työmarkkinatilanteessa, työpaikkarakenteessa tai palkkatasossa.

Mitä tuloksista opitaan?

Vaikka työpaikan menetyksen havaitaan lisäävän helsinkiläisten muuton todennäköisyyttä Helsingin työssäkäyntialueen ulkopuolelle, aivan valtaosa työpaikkansa menettävistä jää asumaan Helsingin työssäkäyntialueelle ja nimenomaan Helsinkiin. Työllisyys- ja työtulomenetykset ovat heilläkin huomattavia ja varsin pitkäaikaisia. Suuri osa helsinkiläisten työpaikan menetyksen taloudellisista seurauksista siis myös koetaan Helsingissä ja niitä nähdään usean vuoden ajan.

Koronakriisin myötä työttömyys on kasvanut niin Helsingissä kuin muualla Suomessa merkittävästi, mutta työttömyyden ja sen erilaisten seurausten mittakaava hahmottuvat vasta myöhemmin. Tämän tutkimuksen tulokset taustoittavat arvioita siitä, millaisia väestödynaamisia ja taloudellisia seurauksia kriisin aiheuttamalla helsinkiläisten työpaikan menetyksillä voi mahdollisesti olla.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä

Lisätietoja: Laura Ansala, p. +358 9 310 36248

Sähköposti: laura.ansala(at)hel.fi

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö
www.hel.fi/kaupunkitieto